

Autorka si vybrala pro svou bakalářskou práci velice zajímavé téma, které se vztahuje k unikátní prvorepublikové stavbě vázané na rodinu Václava Havla – Barrandovským Terasám. Rozhodla se však, alespoň podle názvu a úvodních pasáží, nezpracovávat osud Teras, ale uchopit Terasy jako místo paměti. Jestliže je možno již na tomto místě konstatovat, že osud Teras se jí podařilo poměrně slušně načrtnout, pak s „místem paměti“ je to poněkud horší.

Autorka v úvodní části práce podává přehled základní literatury k paměťové problematice, v rámci dalšího textu ale s touto metodologickou inspirací v podstatě nepracuje. Pokud by práce byla nazvána Jak šel čas na Barrandovských Terasách, tak by bylo vše v pořádku, ale předkládaná práce měla původně ambici poněkud jinou. Na str. 13 se snaží zařadit Terasy to typologie Pierra Nory, dle mého názoru však ne příliš přesvědčivě. Ještě problematičtější je tvrzení ze str. 21, ve kterém autorka říká, že Terasy nejsou spojeny s klíčovým zlomem české historie, ale „stály tu a stojí a samotná jejich existence upomíná návštěvníky a jejich potomky na minulé časy“. To by se ovšem dalo říci v podstatě o jakékoli stavbě. Dále autorka správně poukazuje, že zkušenosti z návštěv Teras hosté předávali svým potomkům a tím povědomí o jejich původním fungování přetrvává v paměti společnosti. Je opravdu škoda, že na základě tohoto konstatování neorientovala svou heuristiku. Jediné svědectví, které má relevanci k takto koncipované otázce, je vyjádření na str. 56 – 57 pamětnice, paní Žandy Frýdové-Štěpánové.

Pokud se týká heuristiky práce, tak autorka dobře našla zdroje pro výstavbu a popis nabídky Teras. Zde je třeba počítat s tím, že články v pravicovém tisku byly svého druhu reklamou. Z žádnou meziválečnou reflexí v levicovém tisku autorka bohužel nepracuje, přestože by zde možná narazila na opovrhlivá až nenávidná vyjádření stran zábavy buržoazních vrstev, což by mohlo být přínosné pro interpretaci Teras v poválečném období. Nic takového tam ale kol. Veselá nemá. Zde kladu otázku, na základě čeho autorka vybírala ty které novinové články, protože nesledovala, jak je vidět, tisk kontinuálně, ale vždy jen to které konkrétní číslo. Je tedy zřejmé, že zde musel být nějaký předvýběr. Na str. 26 autorka cituje článek z Přítomnosti, ale zcela bez bližšího určení než jen rok vydání. V seznamu literatury je pak zahrnuta i celá řada pramenů. Bohužel i v textu samém je vidět, že autorka tyto prameny opravdu považuje spíše za literaturu. Nejsou zde vytěženy tolik oblíbené paměti umělců i dalších veřejně činných osobností, kde se Terasy bezesporu objevují. A nerozumím vůbec tomu, proč autorka nevytěžila Knihovnu Václava Havla, která je explicitní paměťovou institucí a jistě by zde získala cenné materiály i inspiraci pro práci tak, jak byla zadána.

Text obsahuje některá nepřesná vyjádření i chybná tvrzení, zde si dovoluji upozornit pouze na některé – je hodně nadneseným tvrzením (str. 8), že prezident Beneš se pokusil znárodnit Terasy, v roce 1952, o které se na několik místech v této souvislosti píše, nebyl Antonín Zápotocký prezidentem, ale předsedou vlády, (považuji rovněž za značně problematické tvrzení, že Zápotocký se snažil navázat na tradici prvorepublikového místa paměti), na str. 32 je použit zmatečný termín „ministerská vláda“, pro období po roce 1945 se hovoří o návštěvách z pobaltských států, především na str. 61 je velký zmatek v Dagmar Havlových (možná jedné přidat akademické tituly a nebo druhé Veškrnová?). Z dalších věcných připomínek a doplnění pak musím poukázat na rozpory v hledání cílové skupiny Teras i Barrandova jako takového – střední třída, nižší střední třída, vyšší vrstvy, přitom zařízení označováno jako luxusní. Na konci autorka poukazuje na zavádějící tvrzení V.M. Havla v pamětech, na koho projekt cílil, ale již tento rozpor neinterpretuje – jako snahu bývalého podnikatele písčícího paměti v době socialismu navodit dojem „lidového“ developerského záměru. Autorka se pouští do úvahy o socialistickém distancování od stavby soukromého stavebníka a odmítání investic právě z tohoto důvodu. Zde je třeba říci, že téměř všechny stavby měly v minulosti soukromého investora. Jestliže se z Teras stal za socialismu luxusní podnik především pro cizince, tak to nesvědčí o zavržení stavby z ideových důvodů. Sama uvádí, že v roce 1988 se Terasy staly kulturní památkou a je dosti pravděpodobné, že jejich záchraně paradoxně zabránila právě restituce rodině tehdejšího prezidenta.

A zde přicházím k problému, který se mi jeví ze zvoleného tématu nejnosnější, ale který v textu prostě zapadá. Nepochybuji o tom, že Terasy jsou místem paměti – prvorepublikové elegance, světa filmu 30. a 40. let se září hvězd filmového plátna a stínem kolaborace. Jsou místem paměti rodiny Havlových, která progresivně formovala český stavební ruch a patřila ze špiček soukromých podnikatelů s přesahem i mimo obor, a je také místem paměti restitucí se špatným koncem. Zde je unikátní ten faktor, že restituce byla provedena právě do rodiny prezidenta, jehož vztah k rodinnému majetku se snoubí se společenskou odpovědností a úctou k hodnotám, které bychom u hlavy státu a morální autority očekávali. Osud Teras, ale i Lucerny, byl mediálně velmi žhavým tématem, a to právě proto, že tato dvě místa jsou oněmi místy paměti, místy se symbolickým významem, která ve společnosti rezonují. Je proto velká škoda, že se autorka dotkla této rezonance ve své práci jen okrajově.

I přes výše uvedené výhrady doporučuji práci k obhajobě, hodnotím ji jako dobrou, až velmi dobrou, o konečném klasifikování rozhodně obhajoba.